

2 हिमाचलप्रदेशे नवचत्वारिंशत् चिकित्सालयेषु डायलिसिस सेवाः, पञ्चचत्वारिंशत्कोटिरूप्यकाणां भविष्यति व्ययः

भारतेन स्वकीयः सङ्कल्पः पुनरुच्चारितः अस्ति यत् भारत-पाकिस्तानयोः मध्ये कापि वार्ता द्विपक्षीया भवितव्या - विदेशमन्त्रालयः-विवरणम्

हिमसंस्कृतवार्ताः - भारतेन स्वकीयः सङ्कल्पः पुनरुच्चारितः अस्ति यत् भारत-पाकिस्तानयोः मध्ये कापि वार्ता द्विपक्षीया भवितव्या । विदेश मन्त्रालयस्य प्रवक्ता रणधीर-जायसवालः अकथयत् यत् सम्वादः आतङ्कवादश्च परस्परं नैव भवितुं शक्नुतः । सः प्रोक्तवान् यत् नवदिल्ली तेषां उल्लेखनीयानाम् आतंकवादिनां भारतप्रत्यापण-विषये चर्चायै सज्जम् अस्ति, येषां सूचिः कानिचन वर्षाणि पूर्वं पाकिस्तानाय प्रदत्ता आसीत् । सः प्रोक्तवान् यत् जम्मू-कश्मीरस्य विषये कीदृशोऽपि द्वैपाक्षिक-सम्वादः केवलं पाकिस्तानेन अवैधरूपेण अधिगृहीतस्य भारतीय क्षेत्रस्य मुक्तिविषये एव भविष्यति । सिंधु जल संधिविषये, श्रीरणधीरः अकथयत् यत् एषा सन्धिः तावत् पर्यन्तं स्थगिता भविष्यति यावत् पाकिस्तानः विश्वसनीय-रूपेण अपरिवर्तनीय-रूपेण च सीमाः पारं आतंकवादम् अधिकृत्य स्वकीयं समर्थनं च परित्यजति ।

सिंदूरभियानान्तर्गतं एकेन महत्वपूर्णं पदक्षेपेन सर्वदलीय-प्रतिनिधिमंडलं टोक्यो-नगरे, संयुक्त अरब अमीरात इत्यत्र च अगच्छत्

हिमसंस्कृतवार्ताः - जदयूदलस्य सोसदः सञ्चयकुमारना इत्यस्य नेतृत्वे एकं बहुदलीय-प्रतिनिधिमंडलं टोक्यो-नगरे जापानस्य प्रमुख-विचारक-मण्डलेन सह वार्ता विहाय आतंकवादं विरुध्य भारतस्य शून्य-सहिष्णुतायाः विषये सूचनां प्रायच्छत् । स्वकीयायाः पञ्चदेशानां यात्रायाः प्रथमे चरणे टोक्योनगरं सम्प्राप्य प्रतिनिधिमंडलं राज्य-समर्थितं आतंकवादं समेत्य क्षेत्रीय-सुरक्षायाः विषये चर्चां अकरोत् । संवादात्मक-सत्रावधौ, प्रतिभागिभिः दुरापन्नतां विरुध्य भारतस्य युद्धम् अधिकृत्य दृढसमर्थनं व्यक्तिकृतम् । अस्मिन् एव मध्ये एकं भारतीय-सर्वदलीय प्रतिनिधिमण्डलं संयुक्त अरब अमीरात इत्यत्र अगच्छत् । एषः सिंदूरभियानान्तर्गतं एकः महत्वपूर्णः पदक्षेपः अस्ति ।

3 पाकिस्तानः भारते विहितेभ्यः आतङ्कगतिविधिभ्यः उत्तरदायिः सम्भूय तन्निमित्तं मूल्यं दास्यति-प्रधानमन्त्रीनरेन्द्रमोदी

अमृतभारतम्-: देशस्य १३०० तः अधिकानि रेलस्थानकानि विकसितानि भविष्यन्ति

हिमसंस्कृतवार्ताः । बीकानेरनगरे सभां सम्बोधयन् प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी उक्तवान् यत् विकसितभारतस्य संकल्पः सुदृढः भवति । देशे सर्वत्र महत् विकासोन्नतयः प्रचलति; अस्माकं मार्गाणां रेलमार्गजालानां च विकासाय विगत ११ वर्षेषु अपूर्वं कार्यं कृतम् अस्ति । देशः पूर्वापेक्षया विकासकार्ये ६ गुणाधिकं धनं व्ययति । भारते विकासकार्यं दृष्ट्वा विश्वं आश्चर्यचकितं भवति । आधिकारिकसूचनानुसारं पीएम मोदी राजस्थानस्य बीकानेरनगरे आयोजितकार्यक्रमात् देशस्य १०३ अमृतस्थानकानां वर्चुअल उद्घाटनकार्यक्रमं सम्बोधयन् आसीत् । मुख्यमन्त्री डा. मोहन यादवः नर्मदापुरम् रेलस्थानकम् आगत्य उद्घाटनसमारोहे भागं गृहीतवान् । कार्यक्रमस्य अन्तर्गतं राज्यस्य नर्मदापुरम्, कटनी, ओरछा, सिवनी, शाजापुर, श्रीधाम अमृतस्थानकानाम् उद्घाटनं जातम् । सर्वेषु रेलस्थानकानि अत्याधुनिकसौविध्येन सुसज्जितानि भविष्यन्ति । एतेषु रेलस्थानकेषु भारतीयसंस्कृतेः धरोहरं, यात्रिकसुविधाः च समाविष्टाः सन्ति ।

4 संस्कृतस्य विभिन्नक्षेत्रेषु वृत्त्यावसरानाम् अभावः नास्ति-डॉ चन्दकिरणसलूजा

बीकानेरे आयोजिते कार्यक्रमे राजस्थानस्य मुख्यमंत्री भजनलाल शर्मा, रेलमंत्री अश्विनी वैष्णवः, केन्द्रीय विधि एवं न्याय मंत्री अर्जुनराममेघवालः उपस्थितः आसीत् । उल्लेखनीयं यत् अमृतभारत-स्थानकयोजनायाः अन्तर्गतं भारतस्य १८ राज्यानां केन्द्रशासितप्रदेशानां च ८६ जनपदेषु स्थितानि १०३ अमृतस्थानकानि ११०० कोटिरूप्यकाणां व्ययेन विकसितानि सन्ति । भारतं स्वस्य रेलजालस्य आधुनिकीकरणं कुर्वन् अस्ति इति प्रधानमन्त्री मोदी अवदत् । वन्दे भारत, अमृतरत्न, नमो रेलयानानि च भारतस्य नूतनगतिम् प्रतिबिम्बयन्ति । देशे ७० मार्गेषु वन्देभारतरेलयानानि प्रचलन्ति । ३४ सहस्रकिलोमीटर अधिकाः नूतनाः रेलमार्गाः स्थापिताः सन्ति । विस्तृतमापकपट्टिकासु मानवरहिताः पारगमनाः अधुना इतिहासः एव । देशस्य प्रथमायाः बुलेट्-रेल-परियोजनायाः कार्यं प्रचलति । वयं १३०० तः अधिकानां स्थानकानाम् आधुनिकीकरणं कुर्मः । एतेषां नाम अमृतभारतस्थानकम् इति कृतम् अस्ति, येषु १०३ रेलस्थानकानि सम्पन्नानि सन्ति ।

ट्रम्पः दक्षिण आफ्रिकाराष्ट्रपतिना सह संघर्षं कृतवान्, श्वेतवर्णीयकृषकाणां नरसंहारस्य चलचित्रं दर्शितवान्,

हिमसंस्कृतवार्ताः । दक्षिण आफ्रिकादेशस्य राष्ट्रपतिः सिरिल रामाफोसा, अमेरिकीराष्ट्रपतिः डोनाल्ड ट्रम्पः च व्हाइट हाउस् इत्यत्र एकस्मिन् समागमे तयोर्मध्ये तनावपूर्णं स्थितिः उत्पन्ना । श्वेतभवने पत्रकाराणां सम्मुखे तयोः मध्ये उष्णविमर्शः अभवत् । दक्षिण आफ्रिकादेशे श्वेतवर्णीयकृषकाणां नरसंहारः क्रियते इति ट्रम्पः आरोपितवान् । ट्रम्पः दक्षिण आफ्रिकादेशे श्वेतवर्णीयानाम् आफ्रिकादेशस्य कृषकाणां विरुद्धं कथितं नरसंहारस्य पुष्टिं कृत्वा सभायां भ्रामकं चलचित्रं दर्शितवान्, केचन वार्तालेखाः च दर्शितवान् । अस्य कारणात् जनाः स्वसुरक्षायै दक्षिण आफ्रिकादेशात् पलायिताः सन्ति । तेषां भूमिः हरिता भवति, बहुषु च, ते हन्ति च । तेनोक्तं यत् अस्य विरुद्धं रामाफोसां कार्याचरणं कर्तव्यम्, परन्तु रामाफोसा एतां पुष्टिं न अङ्गीकृत्य नरसंहारस्य आरोपाः मिथ्या इति अवदत् । सः अवदत् यत् दक्षिण आफ्रिकासर्वकारस्य नीतिः नास्ति तथा च हिंसा सर्वेषां नागरिकानां कृते सामान्यसमस्या अस्ति, न केवलं श्वेतवर्णीयसमुदायस्य कृते । न केवलं श्वेतवर्णीयाः जनाः एव तत्र उत्पीडिताः भवन्ति ।

सुभाषितम्

परोपकाराय फलन्ति वृक्षाः
परोपकाराय वहन्ति नद्यः ।
परोपकाराय दुहन्ति गावः
परोपकाराय इदं शरीरम् ॥

भावार्थः- वृक्ष परोपकार करने के स्वभाव से ही फल देते हैं। नदी परोपकार करने के स्वभाव से ही बहती है। गाय परोपकार करने के स्वभाव से ही दूध देती है। हमारे इस शरीर की सार्थकता परोपकार में ही है इसलिए हमें परोपकारी बनना

प्रतिदिनं नवीनतमं हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकवार्तापत्रं प्राप्यर्थं 7876636263 Whatsapp संख्या मध्ये नमो नमः लिखन्तु

To get the latest h|msanskritvartah Daily Sanskrit Newspaper every day, write Hello on 7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम् जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र. पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

विदेश-सचिवः विक्रम-मिसरी जापानस्य विदेश-प्रकरणानां उप-मंत्रिणा ताकेहिरो-फुनाकोशी इत्यनेन सह टोक्यो-नगरे मेलनम् अकरोत्

हिमसंस्कृतवार्ताः - विदेश-सचिवः विक्रम-मिसरी जापानस्य विदेश-प्रकरणानां उप-मंत्रिणा ताकेहिरो-फुनाकोशी इत्यनेन सह टोक्यो-नगरे मेलनम् अकरोत् । विदेश-सचिव-उपमंत्रिणाः वार्तायां भागं भजता, श्रीमिसरी-वर्येण आतंकवादं विरुध्य भारतस्य शून्य-सहिष्णुतायाः संदेशः प्रदत्तः । चर्चायां भारत-जापानयोः मध्ये विशिष्ट-रणनीतिक-वैश्विक-सामञ्जस्यानां वरिवर्धनादि-विषयाः सम्मिलिताः आसन् । श्री-मिसरी-वर्यः जापानस्य वरिष्ठ उप-विदेश मंत्रिणा हिरायुकी नमजु इत्यनेन सह अपि उपवेशनम् अकरोत् ।

हिमाचलप्रदेशे नवचत्वारिंशत्चिकित्सालयेषु डायलिसिस सेवाः, पञ्चचत्वारिंशत्कोटिरूप्यकाणां भविष्यति व्ययः

हिमसंस्कृतवार्ता: - डॉ पद्मनाभः।
हिमाचलप्रदेशस्य नवचत्वारिंशत्सु आरोग्यसंस्थासु शीघ्रं डायलिसिस चिकित्सासेवा आरभ्यते। शिमलानगरे स्थिते प्रदेशसचिवालये स्वास्थ्यविभागस्य अधिकारीणां सभा सम्पन्ना। अस्याम् सभायां डायलिसिस

चिकित्सायाः प्रारम्भाय संस्थासु उपयुक्तस्थानस्य उपलब्धता सुनिश्चितं निर्देशः दत्तः। वर्तमाने प्रदेशे विंशतिःसंस्थासु एषा सेवा अस्ति। इदानीं नवचत्वारिंशत्सु संस्थासु अपि पञ्चचत्वारिंशत्कोटिरूप्यकाणां व्ययेण डायलिसिस यन्त्राणि स्थाप्यन्ते। स्वास्थ्यसचिवेन निर्देशः दत्तः यत् सम्बद्धाभिः संस्थाभिः आवश्यकं स्थानं प्रदातव्यम्। मुख्यमन्त्रिणा सुखविन्दरसिंहसुखानु वार्षिकबजटभाषणे एषा घोषणा कृता अस्ति। हिमाचलप्रदेशे अनेके जनाः वृक्करोगैः पीडिताः सन्ति। अतः समीपस्थे चिकित्सालये डायलिसिस सेवानां लाभः प्राप्यते इत्यर्थं

स्वास्थ्यविभागेन कार्य आरब्धम्। डायलिसिस नामकं कृत्रिमा प्रक्रिया अस्ति या शरीरात् अपशिष्टपदार्थान् च अतिक्रान्तजलम् च निष्कासयति। एषा आवश्यकता उत्पद्यते यदा वृक्क-यथोचितं कार्यं न करोति। बहूनां कारणानां मध्ये प्रमुखं कारणं अस्ति — रक्तात् अपशिष्टानां सम्यक् निःसारणे वृक्काणां असमर्थता। वृक्कविकलतायुक्तेभ्यः जनानां रक्तपरीक्षणेन जायते यत् वृक्काः अपशिष्टान् सम्यक् न शुद्ध्यन्ति। तदनन्तरं चिकित्सकैः डायलिसिस प्रक्रिया तावतावत् चालयते यावत् वृक्काणां कार्यक्षमता पर्याप्तरूपेण पुनः सिध्यति।

खाद्यानपत्रेण सह योज्यते परिवारपञ्जीकरणम्, पंचायतीराजविभागेन परिवारपञ्जीकरणसर्वेक्षणं प्रारब्धम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - डॉ पद्मनाभः।
शिमला। पञ्चायतीराजविभागेन ग्राम्यप्रदेशेषु परिवारपञ्जीकरणसर्वेक्षणं

प्रारब्धम्। अस्य सर्वेक्षणस्य उद्देश्यम् अस्ति प्रदेशस्य प्रायः षट्सप्ततिलक्षग्रामीजनानां आधारधारितसत्यापनं कृत्वा डिजिटलपरिवारपञ्जीकरणस्य निर्माणम्। अद्यावधि चतुर्विंशति-लक्षाधिकजनानां सत्यापनं सम्पन्नम्, शेषं एकपञ्चाशदलक्षाधिकजनानां कार्यं प्रगतिपथं गच्छति। सर्वेक्षणकाले परिवारस्य प्रत्येकस्य जनस्य आधारपत्रं वा मुखपरिचयनं द्वारा सत्यापनं भविष्यति। खाद्यान्नपत्रम् अपि परिवारपञ्जीकरणेन सह योज्यते, यथा सर्वा सूचना एकस्मिन् एव

डिजिटलमञ्चे उपलब्धा भवेत्। पञ्चायतीराजविभागस्य कथनमस्ति यत् — एतद् सर्वेक्षणं खाद्यान्नपत्रं, बीपीएल, पेंशन, आवासयोजना इत्यादिषु पात्रलाभार्थिनां पर्यन्तं योजनालाभं सुनिश्चितं सहायकरूपेण कार्यं करिष्यति। गो, वृषभ, महिषी इत्यादीनाम् पशूनां पशुपञ्जीकरणं अपि भविष्यति। एतेन निराश्रितपशूनां परिचयं च समुचितप्रबन्धनं च साध्यं भविष्यति। ग्रामजनानां प्रति आह्वानं क्रियते यत् ते ग्रामपञ्चायतसचिवं अधिकृतसर्वेक्षणकर्मिणं च सम्यक् सूचनां दद्यात्।

केन्द्रीयस्वास्थ्यमन्त्रिणा जगतप्रकाशनड्डावर्येण जेपी सह मिलितवान् मुख्यमंत्री सुखः, कैसरसेवाकेन्द्राय सहयोगं याचितवान्

हिमसंस्कृतवार्ता:- नवदेहली। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखः गुरुवासरे नवदेहल्यां केन्द्रीय-स्वास्थ्य- परिवारकल्याणमन्त्रिणा जगतप्रकाशनड्डा इत्यनेन सह मिलितवान्। सः हिमाचलप्रदेशे स्वास्थ्यक्षेत्रस्य सुदृढीकरणाय आवश्यकसहायतायाः विषये बोधितवान्। अस्मिन्नवसरे आयुषमान-भारतम्, राष्ट्रीय-स्वास्थ्यमिशनः स्वास्थ्य-आधारभूतसंरचनायाः निर्माणस्य क्रियान्वयनस्य प्रगतेः च विस्तृता चर्चा जाता। मुख्यमन्त्री कर्करोगसेवाकेन्द्रस्य समर्थनार्थं केन्द्रात् आग्रहं कृतवान्। राज्ये रोगिणां कृते उत्तमचिकित्सां प्रदातुं चिकित्सालयेषु नवीनतमचिकित्साप्रौद्योगिकी आधुनिकसाधनं च प्रदातुम् आग्रहं कृतवान्। सः पर्वतीयराज्यानां कठिनभौगोलिकस्थितिं दृष्ट्वा विविधयोजनानां मानदण्डेषु शिथिलतां प्रदातुम् अपि आग्रहं कृतवान्, लम्बितनिधिमोचयितुं च आग्रहं कृतवान्। केन्द्रीयस्वास्थ्यमन्त्री जगतप्रकाशनड्डा हिमाचलप्रदेशस्य हितस्य रक्षणं भविष्यति इति उक्तवान्। सः राज्याय पूर्णसहकार्यस्य आश्वासनं दत्तवान्।

मुख्यमन्त्रिणा केन्द्रीयविद्युत्तन्त्री मनोहरलालखट्टरेण सह मिलित्वा हिमाचलप्रदेशस्य हितसम्बद्धाः अनेके महत्त्वपूर्णाः विषयाः उत्थापिता

हिमसंस्कृतवार्ता:। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंह सुखः नवदिल्लीनगरे केन्द्रीयविद्युत्तन्त्री मनोहरलालखट्टरेण सह मिलित्वा हिमाचलप्रदेशस्य हितसम्बद्धाः अनेके महत्त्वपूर्णाः विषयाः उत्थापितवान्। सः सार्वजनिकक्षेत्रस्य उपक्रमैः, केन्द्रीयसार्वजनिकक्षेत्रस्य उपक्रमैः च संचालितजलविद्युत्परियोजनासु मुक्तविद्युत्स्य राज्यस्य भागं वर्धयितुं आग्रहं कृतवान्। विशेषतः तेषु परियोजनासु यत्र पूर्वमेव व्ययः पुनः प्राप्तः अस्ति। सः हिमाचलप्रदेशः राष्ट्रियविकासे महत्त्वपूर्ण योगदानं ददाति, परन्तु तस्य वैधाधिकाराः अपि रक्षिताः इति बोधयति स्म। सः अवदत् यत् यद्यपि जलविद्युत् उत्पादनद्वारा सार्वजनिकक्षेत्रस्य केन्द्रीयसार्वजनिकक्षेत्रस्य च उपक्रमानाम् महतः विस्तारः अभवत् तथापि हिमाचलप्रदेशः स्वस्य योग्यं न प्राप्तवान्। मुख्यमन्त्री १९८०-८१ तमे वर्षे निर्मितस्य बैरासुल् परियोजनायाः हिमाचलस्य हस्ते समर्पयितुं दीर्घकालीनमागधायाः विषये अपि चर्चा कृतवान्। सः भाखड़ा ब्यास प्रबन्धनमण्डलाय (बीबीएमबी) अपि शेषां राशिं विमोचयितुं अनुरोधं कृतवान्। बीबीएमबी-मध्ये हिमाचलप्रदेशात् स्थायीसदस्यस्य नियुक्तेः आवश्यकतायाः अपि सः बलं दत्तवान्। केन्द्रीयविद्युत्तन्त्री प्रति कृतज्ञतां प्रकटयन् सीएम सुखः एनएचपीसी इत्यस्य दुर्गरपरियोजना सह सतलुजजलविद्या निगम लिमिटेडस्य लुहरी, सुन्री, धौलसिद्धपरियोजनाम् अपि राज्ये समर्पयितुं सैद्धान्तिकरूपेण अनुमोदनं दत्तवान् इति धन्यवादं दत्तवान्। एतेषां परियोजनानां व्ययमूल्यांकनं सम्प्रति क्रियते इति सः अवदत्।

शुक्रवासरे वित्तायोगस्य अध्यक्षेण साकं साक्षात्कारं करिष्यति मुख्यमंत्री सुखः

हिमसंस्कृतवार्ता:- नवदेहली। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखः शिमलातः दिल्लीं प्राप्तवान् अस्ति। सः बुधवासरे अपराह्णे प्रस्थितवान्, अधुना आगामिरविवासपर्यन्तं दिल्लीनगरे एव तिष्ठति। अस्मिन् समये मुख्यमन्त्री वित्तायोगस्य, वित्तमन्त्रालयस्य, नीति-आयोगशासकीयपरिषदः च सभासु भागं गृहीत्वा पुनः आगमिष्यति। एतासु

सर्वासु सभासु हिमाचलस्य विषयाणां पक्षं स्थापितं भविष्यति। अस्मिन् समये मुख्यमन्त्रिणा सह अधिकारिणां दलमपि दिल्लीं गतमस्ति। वित्तायोगे प्रथमवारम् अतिरिक्तं ज्ञापनपत्रं दीयते। २०२४ तमस्य वर्षस्य जूनमासे डॉ. अरविन्द पनगढ़िया इत्यस्य अध्यक्षतायां वित्तायोगस्य दले शिमलानगरम् आगतमासीत् तदा राज्यसर्वकारस्य पक्षतः ज्ञापनपत्रं दत्तमासीत्, परन्तु अस्मिन् समये हिमाचलस्य राजस्वहानि- अनुदानं वर्धयितुं, करस्य राज्यस्य भागं वर्धयितुं च अतिरिक्तं ज्ञापनपत्रं दीयते। मुख्यमन्त्री २३ मई दिनाङ्के वित्तायोगेन सह मिलितुं तदनन्तरं केन्द्रीयवित्तमन्त्री निर्मलासीतारमण

इत्यनया सह मिलित्वा राज्यस्य ऋणसीमायाः वर्धनविषये अपि चर्चा भवितुं शक्नोति। केन्द्रसर्वकारः ऋणे सम्पूर्णसकलधरेलु- उत्पादस्य त्रिप्रतिशतं समयं स्थापयति। अतः राज्यसर्वकाराय कष्टानि उत्पद्यन्ते। नीति- आयोगस्य सभा मई २४ दिनाङ्के प्रधानमन्त्रिणः अध्यक्षतायां भवितुं गच्छति। अस्मिन् मुख्यमन्त्री तुर्कीदेशात् सर्वाणि आयातानि स्थगयित्वा हिमाचलस्य उद्यानपालकानां विषयं भारतसर्वकारस्य समक्षं स्थापयितुं विषयम् उत्पादयितुं शक्नोति। एतदतिरिक्तं मुख्यमन्त्री ऊर्जा, रेलवे, पथराजमार्गसहितैः अनेके केन्द्रीयमन्त्रालयैः सह मिलितुं शक्नोति।

आरब्धवान्। तदा तस्य हस्तात् च्युतः सः भाण्डः भग्नः अभवत्। एवं दुर्दैवग्रस्ताः महत् ऐश्वर्यं प्राप्य अपि तत् नाशयन्ति रक्षितुं न शक्नुवन्ति इति भावः।

डा वर्षा प्रकाश टोणगांवकर,पुणे

" वन्दे संस्कृतमातरम्"
" लौकिकन्यायकोशः" (२२१)
" भद्रघटन्यायः "
भद्रनामकः कश्चन कस्यचन्यक्षस्य सेवां कृतवान्। तेन संतुष्टेन

पाकिस्तान: भारते विहितेभ्यः आतङ्कगतिविधिभ्यः उत्तरदायिः सम्भूय तन्निमित्तं मूल्यं दास्यति- प्रधानमन्त्रीनरेन्द्रमोदी

हिमसंस्कृतवार्ता:- प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदीना सिंदूराभियानस्य सफलतायै भारतीय-सशस्त्र बलानां प्रशंसा कृता अस्ति। तेन प्रोदीरितम् यत् तेषां पराक्रमेण पाकिस्तानः पराजयमुखम् अपश्यत् । श्रीमोदी अकथयत् यत् पाकिस्तानः भारते विहितेभ्यः आतङ्कगतिविधिभ्यः उत्तरदायि सम्भूय तन्निमित्तं मूल्यं दास्यति। सः प्रोक्तवान् यत् पाकिस्तानः कदापि भारतं विरुध्य जाते साक्षायुद्धे विजेतुं न शक्नोति अतः तेन भारतं विरुध्य योद्धुं आतङ्कवादः शस्त्ररूपेण स्वीकृतः अस्ति । नरेन्द्रमोदी राजस्थानस्य बीकानेरक्षेत्रे षड्विंशति-सहस्र-कोटिरुप्यकाणां विभिन्न-विकास-परियोजनानां शिलान्यासम् उद्घाटनं च कृतवान् ।। श्रीमोदी राजस्थानस्य बीकानेरक्षेत्रं निकषा पलाना-क्षेत्रे षड्विंशति-सहस्र-कोटिरुप्यकाणां विभिन्न-विकास-परियोजनानां शिलान्यासम् उद्घाटनं च विधाय समारोहं संबोधयति स्म।

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अकथयत् यत् देशनिर्माणाय षड्विंशति-सहस्र-कोटिरुप्यकाणां विविधविकास-परियोजनाः समर्पिताः सन्ति । विगतवर्षेषु देशे सुदृढाधारभूततन्त्र-निर्माणाय कृतानां कार्ययोजनानां विषये प्रकाशयन् प्रधानमन्त्री प्रोक्तवान् यत् आधुनिकमार्गाणां रेलविकासतन्त्राणां च निर्माणाय विविधाः पदक्षेपाः स्वीकृताः सन्ति । सः प्रोक्तवान् यत् अमृत-भारतम्, नमो भारतम्, वंदे-भारतम् चेत्यादीनि रेलयान-सौविध्यानि देशस्य विकासगतिं प्रगतिं च अग्रे नयन्ति । सः प्रोक्तवान् यत् बुलेट-ट्रेन-परियोजना अपि विकासपथि प्रचलति अपि च सर्वकारः सम्पूर्ण देशे त्रयोदश-शतं रेल-स्थात्राणि अमृत-भारत-स्थात्राणां रूपेण पुनः विकसितुं कार्यं करोति । राजस्थानस्य बीकानेर-नगरे, प्रधानमंत्री नरेन्द्रमोदी अष्टादश-राज्याणां केंद्र-शासित प्रदेशानां च षडशीति-जनपदेषु अवस्थितानां त्रयोत्तर-शतं पुनर्विकास-अमृत-स्थात्राणाम् उद्घाटनम् अकरोत्। एतानि स्थात्राणि एकादश-शत-कोटि-रुप्यकाणां व्ययेन विकसितानि सन्ति। त्रयोदशशततोऽधिकानां रेलस्थात्राणाम् पुनर्विकासकार्यं आधुनिक-सौविध्यैः सह क्रियते ।

जालन्धरनगरे संस्कृतसम्भाषण-शिविरकार्यशालायाः समापनम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- दयानन्द-आयुर्वेदिक-चिकित्सकीय महाविद्यालयः, चिकित्सालयः जालन्धरम्, संस्कृतभारती पञ्चाबप्रान्तश्च इत्यनयोः संयुक्ततत्त्वाधाने आयोजितायाः दशदिवसीय-संस्कृतसम्भाषण-शिविरकार्यशालायाः समापनं जातम्। समापनकार्यक्रमस्य शुभारम्भः दीपप्रज्ज्वलनेन दीपमन्त्रेण च जातम्। कार्यक्रमे छात्राः धन्वन्तरिवन्दना, स्वागतगीतम्, समूहगीतम्, आयुर्वेदिकनाटकादिप्रस्तुतीः सम्प्रस्तुतवन्तः। कार्यक्रमस्य संयोजिका डॉ. रीटा उपाध्याय कार्यक्रमे आगतानाम् अतिथीनां परिचयं कारितवती। कार्यक्रमे मुख्यातिथिरूपेण संस्कृतभारत्याः विभागसंयोजकः सर्वेशचन्द्रा महोदयः आसीत्। महोदयः science in Sanskrit इति विषयं समधिकृत्य चर्चां कृतवान्। महोदयः उक्तवान् यत् आयुर्वेदेन सह संस्कृतस्य कः सम्बन्धः अस्ति। विज्ञानस्य, आयुर्वेदस्य, संस्कृतस्य परस्पर सम्बन्धाः सन्ति। मुख्यवक्तारूपेण स्वामी प्रेमानन्दमहाविद्यालयस्य संस्कृतविभागस्य विभागाध्यक्षः डॉ. गोपी शर्मा आसीत्। 'संस्कृतम् एवं आयुर्वेदस्य अन्तर्सम्बन्धः' इति विषयं स्वीकृत्य महोदयः उक्तवान् यत् संस्कृतस्य यदि ज्ञानमस्ति तर्हि वयं आयुर्वेदस्य सर्वान् ग्रन्थान् पठितुं शक्नुमः । महाविद्यालयस्य प्राचार्यः डॉ. चन्द्रशेखर शर्मा महोदयः आगतानाम् अतिथीनां पादपेन स्वागतं कृतवान्। महोदयः उक्तवान् यत् दयानन्दः महाविद्यालयः अति प्राचीनमहाविद्यालयः अस्ति। अस्मिन् महाविद्यालये प्रतिवर्षं छात्राः संस्कृतकार्यशालायां भागं गृह्णन्ति। आयुर्वेदस्य समानमेव वयं संस्कृतस्य प्रचार-प्रसारं करिष्यामः। महाविद्यालयस्य पक्षतः सर्वे रजनीविस्तारिकायाः सम्मानः कृतवन्तः। कार्यक्रमस्य संयोजिका डॉ. रीटा उपाध्याय सर्वेषां धन्यवादं ज्ञापितवती। कार्यक्रमेऽस्मिन् डॉ. प्रवीणेन सह अशीतिः जनाः समुपस्थिताः आसन्।

कलकतायाः लेडी ब्रेबोर्न महाविद्यालये संस्कृतविभागे प्रचलति आवेदनम्

हिमसंस्कृतवार्ताः। अनन्त मुखार्जी, पश्चिमबंगात् : पश्चिमबंगस्य कलकत्ता-विश्वविद्यालयस्य अधीनस्थे लेडी ब्रेबोर्न कॉलेज नामके महिला-महाविद्यालये संस्कृतविभागे २०२५ - २६ शिक्षावर्षे छात्रापूर्त्ये आवेदनं मै-मासस्य द्वितीय-सप्ताहात् प्रारब्धम्। एषा प्रक्रिया जून-मासस्य आन्तं यावत् प्रचलिष्यति। भारतस्य सर्वस्मात् प्रान्तात् महिला-छात्राः आवेदयितुं शक्नुवन्ति। बहिःस्थाः या अपि छात्राः सन्ति सर्वासं कृते छात्रावासस्य सौविध्यं वर्तते। सम्पूर्णं पठनशुल्कमपि न्यूनम् एव। मुख्येन स्नातकपत्ररूपेण संस्कृतं स्थास्यति अपि च साधारणपत्रत्वेन अन्ये आधुनिकविषयाः स्थास्यन्ति। अयं महाविद्यालयः न्याक्-द्वारा A - स्तरेण मूल्यांकितः अपि च पश्चिमबंगस्य महाविद्यालयेषु तृतीयस्थानीयः। रूसा, डी.वी.टी - स्टार इत्यादिषु क्षेत्रेष्वपि अस्यास्ति मान्यता। महाविद्यालयस्य स्वीय उत्तमग्रन्थागारः, संगणकप्रयोगशाला, क्रीडनाय उद्यानम् इति सर्वमस्ति। संस्कृतभाषया हिन्दिभाषया च पाठदानं भवति। याः छात्राः द्वादशकक्षायां तत्समतुल्ये च कक्षे ५० प्रतिशतांकेः सह उत्तीर्णा अभवन् ताः आवेदनयोग्याः। छात्रा अस्मिन् आन्तर्जालिकसूत्रे पञ्जीकरणं सम्पाद्य ततः महाविद्यालयेषु अस्य नाम्नः निर्वाचनं कृत्वा आवेदनं कर्तुं शक्नुवन्ति - <https://wbcap.in>

बिहारराज्येन संधारणीय-कृषेः च वातावरणानुकूल-कृषेः प्रोत्साहनार्थं प्राप्तानि त्रीणि सम्मानानि

हिमसंस्कृतवार्ता:- अङ्कशु कुमारः। बिहारराज्यस्य कृषिविभागेन देशस्य प्रमुखयोः कृषिसंलग्नयोः संस्थयोः Sustainability Matter, IndiAgri, नवदेहली-स्थितयोः, संधारणीयकृषेः च जलवायु-अनुकूलकृषेः क्षेत्रयोः कृषकान् प्रति प्रोत्साहनाय यः प्रयासः क्रियते, तस्मिन् विशेषं योगदानं सम्यक् समीकृत्य विभागेन त्रयः राष्ट्रीय-सम्मानाः प्राप्ताः। एतानि सम्मानानि- "जलवायु-स्मार्ट-कृषिचैम्पियनः" (जलवायु-अनुकूल-कृषि-प्रवर्तनाय), "मृदा-स्वास्थ्य-चैम्पियनः" (संधारणीयकृषेः संवर्धनाय), "जलसंरक्षण-चैम्पियनः" (भूमेः जलस्य च संरक्षणाय) इत्यस्मिन्

त्रिषु विभागेषु प्राप्तानि। सम्मानमिदं विभागेन कृषिक्षेत्रे कृतानां नवोन्मेषात्मककार्याणां, सामर्थ्यनीतीनां च कृषककेंद्रितप्राथमिकीनां वैशिष्ट्यम् उद्घोषयति।

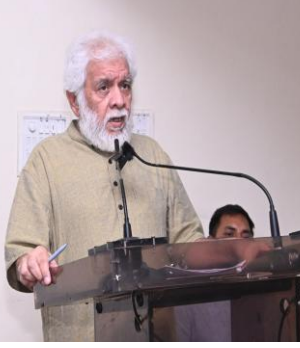
वातावरणानुकूल-कृषेः प्रोत्साहनम्

कृषिविभागस्य सचिवः सञ्जयकुमार अग्रवालः अवदत् यत् "बिहारराज्ये माननीय-मुख्यमन्त्रिणः नीतिशकुमारस्य नेतृत्वे समग्रेषु जनपदेषु जलवायु-अनुकूल-कृषि-कार्यक्रमः सुसंगठितरूपेण प्रवर्त्यते।" अधुना अस्मिन् राज्ये कृषकाः पारम्परिकं सस्यचक्रं परित्यज्य जलवायु-परिवर्तनस्य अनुकूलानां फसलानां कृते सज्जतां प्राप्तवन्तः। तेषां कृते प्रशिक्षण-कार्यक्रमाः, मौसमाधारित-कृषि-परामर्शः, जलवायु-स्मार्ट-कृषि-मॉडलः इत्यादयः ग्रामस्तरे स्थापिताः। दृढ-अत्रेषु, यथा कोदो, सौवा, मकाः, चना, तिलः इत्यादीनां येषां

सिंचन-आवश्यकता न्यूनतमं अस्ति, उत्पादनविस्तारः अपि संभवः।

संधारणीय-कृषेः संवर्धनम्
सचिवेन उक्तं यत् माननीयः उपमुख्यमन्त्री-सह-कृषिमन्त्री विजयकुमार सिन्हा महोदयः 'कृषक-कल्याण-संवाद' कार्यक्रमे जैविकं च प्राकृतिकं च कृषिं प्रोत्साहयन्ति। संधारणीयकृषेः संवर्धनाय राज्ये मृदापरीक्षण-कृषकेभ्यः मृदास्वास्थ्यपत्राणि (Soil Health Cards) वितर्गानि, स्वायत्त फर्टिलिटी-मानचित्राणि अपि सर्वेषु प्रखण्डेषु प्रदर्शयन्ते, येन कृषकाः यथायोग्यं फसल-निर्णयं कुर्वन्ति। भूमेः च जलस्य संरक्षण-भूमि-संरक्षण-निदेशालयेन राज्यस्य दक्षिण-भागे जलबन्धाः, जलसंचय-सरोवराः, कूपाः, च सूक्ष्मसिंचनप्रणालीद्वारा संरक्षणप्रयत्नानि सम्पन्नानि। शुष्क-बागवत्याः अपि क्लस्टर-आधारित-विकासः योजनारूपेण कार्यायोजितः।

संस्कृतस्य विभिन्नक्षेत्रेषु वृत्यावसराणाम् अभावः नास्ति- डॉ चन्दकिरणसलूजा

□ अस्माकं संस्कृतिं अक्षुण्णं स्थापयितुं संस्कृतस्य शरणं ग्रहीतव्यम् - कुलपति: डॉ अनूपगुप्तवर्यः

□ संस्कृतसम्भाषी जनः कदापि वृत्तिहीनः नैव तिष्ठति - डॉ. गौरवनाथकः

□ संस्कृते रोजगाराणाम् अवसराः विषये विश्वविद्यालये एकदिवसीया सङ्गोष्ठी

□ संस्कृतस्य प्रति उदासीनता अस्माकं नैतिक-आध्यात्मिक-मूल्यानां क्षयस्य मुख्यकारणम् अस्ति - जिलाविद्यालयनिरीक्षकः

हिमसंस्कृतवार्ता: मथुरा आचार्यदीनदयालशुक्लः

उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थान लखनऊ, जी.एल.ए. मथुरा विश्वविद्यालयस्य माध्यमिकशिक्षाविभागस्य च संयुक्ततत्वावधानेन "नवीनशिक्षा नीतिः सन्दर्भे संस्कृतविषये रोजगारस्य सम्भावना" इति एकदिवसीयसंगोष्ठ्यां संस्कृते व्यावसायिकावसरविषये वदन् दिल्लीनगरस्य संस्कृतप्रवर्धनप्रतिष्ठानस्य निदेशकः डॉ. चन्दकिरणसलूजा समाजे प्रचलितायाः अवधारणायाः उपरि आक्रमणं कृत्वा समाजस्य विभिन्नक्षेत्रेषु संस्कृतविदुषां रोजगारस्य अवसरानां अभावः नास्ति इति अवदत्। भवद्भिः केवलं किञ्चित् भिन्नं चिन्तनीयम्। यदि वयं पुस्तकालयस्य ग्रन्थपालः भवितुम् इच्छामः तर्हि अस्माभिः B.Liv. यदि संस्कृतम् अधीत्य B.Liv करोति तर्हि सः ग्रन्थपालः अपि भवितुम् अर्हति। प्रशासनिकसेवासु सम्मिलितुं अस्माभिः

पृथक् सज्जता कर्तव्याः तत्रापि संस्कृताध्यायिनां प्रतिबन्धो नास्ति। भारतमुनिस्य नाट्यशास्त्र आधाररूपेण गृहीत्वा वयं चलचित्रजगति अपि उत्तमं कार्यं कर्तुं शक्नुमः। संगोष्ठ्याः अध्यक्षतां कुर्वन् जीएलए विश्वविद्यालयस्य कुलपतिः डॉ. अनूपगुप्तः एकस्याः कथायाः माध्यमेन अवदत् यत् बाह्याक्रमणैः प्रभाविताः सन्तः वयं तेषां रीतिरिवाजान् व्यवहारान् च स्वीकृत्य स्वपरम्पराभ्यः दूरं गच्छामः, यत् निश्चितरूपेण चिन्तनीयम् अस्ति। अस्माकं संस्कृतिं अक्षुण्णं स्थापयितुं संस्कृतस्य शरणं ग्रहीतव्यं भविष्यति। मुख्यातिथिः जिलाविद्यालयनिरीक्षकः डॉ. रविन्द्रसिंहः अवदत् यत् संस्कृतं भारतस्य आत्मा अस्ति। अद्यत्वे समाजे संस्कृतस्य प्रति उदासीनता अस्माकं नैतिक-आध्यात्मिक-मूल्यानां क्षयस्य मुख्यकारणम् अस्ति। अस्य प्रति सर्वकारः पर्याप्तं ध्यानं ददाति,

आवश्यकता अस्ति अग्रे गत्वा तस्य लाभं ग्रहीतुं। विशेषातिथिः डॉ. गौरवनाथकः, संगठनमन्त्री, संस्कृतभारती ब्रजप्रान्तः अवदत् यत् संस्कृतभाषायां वार्तालापस्य सामर्थ्यं यस्य कस्यचित् व्यक्तिस्य कृत्या विना न भवितुमर्हति; अद्यत्वे समाजे एतादृशानां जनानां अतीव आवश्यकता वर्तते। विशेषवक्ता गौरवगौतममहोदयेन संस्कृतमाध्यमेन स्वविचाराः प्रस्तुताः। संगोष्ठीसंयोजकः श्यामसुन्दरवर्यः जिलासमन्वयकः समग्रशिक्षा माध्यमिक द्वारा अतिथिनां परिचयः एवं स्वागतं अभवत्। संगोष्ठीसमन्वयकः डॉ रत्नेशत्रिवेदी अभवत्। संगोष्ठ्याः कुशलसंचालनं विजयसिंहद्वारा सम्पादितम्। संगोष्ठ्यां अन्तरमहाविद्यालयानाम् प्राचार्याः शिक्षकाः, संस्कृतविद्यालयानाम् प्राचार्यः, जीएलए विश्वविद्यालयस्य शिक्षकाः च उत्साहेन उपस्थिताः आसन्।

केंद्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य श्रीरघुनाथकीर्तिपरिसरे १० दिवसीयः राष्ट्रीयः आवासीयप्रशिक्षणकार्यक्रमः

हिमसंस्कृतवार्ता: देवप्रयागः - केंद्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य श्रीरघुनाथकीर्तिपरिसरे देवप्रयागे विश्वविद्यालयीयमुख्यालयस्य अष्टाध्यायीपरियोजनायाः अन्तर्गतं शैक्षिकप्रशासनमधिकृत्य १० दिवसीयः राष्ट्रीयः आवासीयप्रशिक्षण-सह-संकायविकासकार्यक्रमः दिनाङ्कः १७.०५.२०२५ तः २६.०५.२०२५ पर्यन्तं आयोज्यमानो वर्तते। अस्य कार्यक्रमस्य उद्घाटनसत्रं १७.०५.२०२५ तमे दिनाङ्के प्रातः दशवादनात् सार्धैकादशवादनपर्यन्तं आयोजितम्। मुख्यातिथिरूपेण केंद्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य पूर्वकुलसचिवः श्रीमान् सी. गिरी

महोदयः अवस्थितवान्। महोदयेन उक्तं यत् शैक्षिकप्रशासने सञ्चारस्य, (नोटिड) लेखनस्य (डाफिटिड) प्रारूपनिर्माणस्य कुशलशैक्षिकप्रशासनस्य च ज्ञानं, शिक्षकेभ्यः शिक्षकेतरकर्मचारीभ्यश्च मध्ये सम्यक्तया समन्वयार्थं परमावश्यकतत्त्वमस्तीति। विशिष्टातिथिरूपेण इन्दिरागान्धी-राष्ट्रीय-मुक्तविश्वविद्यालयस्य देहरादूनस्थकेन्द्रस्य निदेशकः प्रो. अनिलडिमरी महोदयः अवस्थितः। तेन उक्तम् यत् कस्यापि शैक्षिकसंस्थायाः प्रमुखं लक्ष्यं छात्रहितमेव अस्ति, यत्र प्रमुखं ध्यानं विधातव्यम्। शिक्षणप्रशासनयोः सर्वाः क्रियाः छात्रकेन्द्रिताः एव स्युः। स्वस्य

दूरशिक्षा-संबद्धाः नियमाः, सुविधाः च विस्तरेण अवगताः कृताः। कार्यक्रमस्य अध्यक्षता श्रीरघुनाथकीर्ति-आदर्शमहाविद्यालयस्य प्राचार्यचराः डॉ. शैलेन्द्रनारायणकोटियालमहोदयेन कृता। कार्यक्रमस्य संचालनं दर्शनविद्याशाखायाः अध्यापकेन डॉ. जनार्दनसुवेदी-महोदयेन कृतम्। संयोजकः दर्शनविभागस्य सहाचार्यः डॉ. सच्चिदानन्दस्नेहीमहोदयः सर्वेषामतिथीनां स्वागतं विधाय कार्यक्रमस्य भूमिकां शैक्षिकप्रशासनस्य विविधदिव्यप्रारूपञ्च प्रकाशय, कार्यक्रमरूपरेखां प्रस्तुतवान्। सर्वेभ्यः अतिथिभ्यः माल्यार्पणेन सत्कारश्च कृतः। धन्यवादज्ञापनं ज्योतिषविभागस्य आचार्यः रजतगौतमछेत्रीमहोदयेन कृतम्। ततः अनन्तरं आयोजिते तकनीकीव्याख्यानसत्रे प्रो. अनिल डिमरीमहोदयेन, डॉ. सी. गिरीमहोदयेन, प्रो. सुखनन्दनसिंहमहोदयेन च विशिष्टव्याख्यानानि प्रदत्तानि। डॉ. सच्चिदानन्दस्नेहीमहोदयेन सर्वेषां धन्यवादं कृत्वा कार्यक्रमस्य स्वरूपं प्रकाशितम्।

वीरपराक्रमयुक्तेभ्यः देशस्य रक्षकेभ्यः गेलेन्द्री इति पुरस्कारः, शौर्यचक्रेण वीरचक्रेण च सम्मानिताः राष्ट्रसैनिकाः

राष्ट्रपति द्रौपदी मुर्मू गुरुवासरे राष्ट्रपतिभवनं आयोजिते रक्षानिवेशसमारोहे-१ शौर्यचक्रादिभिः वीरतापुरस्कारैः देशस्य वीरसैनिकानाम् सम्मानं कृतवती। ये सेनायाः अत्यन्तं शौर्यं, साहसं, त्यागं च प्रदर्शितवन्तः तेभ्यः एते सम्मानाः दत्ताः। राष्ट्रपतिभवनस्य गणतन्त्रमण्डपे अयं समारोहः आयोजितः यत्र प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी, उपराष्ट्रपतिः जगदीपधनखरः, रक्षामन्त्री राजनार्थसिंहः, त्रयाणां सशस्त्रसेनानां प्रमुखाः च उपस्थिताः आसन्। अस्मिन् गम्भीरे अवसरे राष्ट्रस्य सुरक्षायाः कृते स्वप्राणान् त्यागं कृतवन्तः अथवा असाधारणं साहसं प्रदर्शितवन्तः तेषां कृते वीरसैनिकानां कृते देशः श्रद्धांजलिम्, सम्मानं च अयच्छत्।